

OPONENTSKÝ POSUDEK DIZERTAČNÍ PRÁCE

N á z e v p r á c e : Systém na podporu rozhodování v dentální implantologii - kvalita života pacientů s implantáty;

A u t o r p r á c e : MUDr. Pavel Kříž;
Dětská stomatologická klinika 2.LF UK a FN Praha - Motol;

O b o r p o s t g r a d u á l n í h o s t u d i a : stomatologie

O p o n e n t p r á c e : Prof.MUDr.Jiří Mazánek, DrSc.,
Stomatologická klinika 1.LF UK a VFN Praha;

Disertační práce MUDr. Pavla Kříže, k získání vědecké hodnosti Ph.D.v oboru stomatologie, byla zpracována na Dětské stomatologické klinice 2.LF UK a FN v Praze-Motole, v rámci samostatné vědecké přípravy, školitelem postgraduálního studenta byla Prof.MUDr.Tatjana Dostálová, DrSc., MBA. Disertační práce je sepsána na 67 stranách normovaného textu, na dalších 5 stranách je uveden seznam literatury, který obsahuje 44 literárních pramenů z domácího i zahraničního písemnictví (vesměs se jedná o aktuální odborné práce z posledního desetiletí), text práce je doprovázen 11 tabulkami, 31 obrázky (včetně 5 grafů) na kterých jsou přehledně zpracovány výsledky předkládané studie včetně statistického zpracování získaných šetření a výsledků. V závěru práce se na 3 stranách uvádí přehled publikační činnosti studenta.

Práce je členěna obvyklým způsobem, úvod do zkoumané problematiky je uveden na stranách 3 a 4, na stranách 3 - 46 jsou přehledně zpracovány současné poznatky v oboru dentální implantologie, podrobně je uveden a jako originální se oponentovi jeví „Systém na podporu rozhodování v dentální implantologii“, uvedený na stranách 26 - 34. Po této kapitole následuje další velmi zajímavá pasáž práce, která se týká hodnocení kvality života vztažená k orálnímu zdraví, její součástí je i dotazník, který autor použil při hodnocení výsledků své práce (str.35 - 46). Zkoumaná hypotéza a cíle práce jsou velmi stručně definovány na str. 47, materiál a metodika práce je uváděna na stranách 48 - 65. Závěr práce s uvedením přínosu pro praxi uvádí autor na stranách 66 a 67.

a) Aktuálnost a volba tématu:

Snaha o rekonstrukci chrupu pomocí organismu cizího materiálu zavedeného do čelistí je stará již několik tisíc let (stará Čína, Egypt, předkolumbovské období střední Ameriky). Implantáty se vyráběly ze zlata, platiny, stříbra, iridia, slonoviny, porcelánu a kaučuku, většina těchto pokusů však neměla trvalejší charakter. Dosud nejvýznamnější přelom v dentální implantologii je spojen s výzkumnou prací Švéda Braenemarka, který víceméně náhodně při studiu krevních buněk objevil jev, který byl později nazván osteointegrací a tento objev se stal základním principem moderní dentální implantologie. V české republice došlo k rozvoji implantologie na moderních principech v souvislostech s politickými a ekonomickými poměry v roce 1989 a během krátké doby i česká medicína

dohnala dosavadní mnohaletou odbornou ztrátu vůči medicínsky rozvinutějším zemím. Dentální implantologie zásadním způsobem změnila obor stomatochirurgie, který byl označován jako preprotetická chirurgie. Nové diagnostické metody, terapeutické postupy, moderní zobrazovací metody, které umožňují přesnější zobrazení anatomických útvarů čelistí i v trojrozměrném obraze zvyšují stále větší úspěšnost metod dentální implantologie a rozšiřují indikační možnosti využití i u medicínsky kompromitovaných pacientů a zvyšují kvalitu života těchto pacientů a jejich orálního zdraví.

Aktuálnost řešené problematiky je tedy s odvoláním na výše uvedený krátký komentář zřetelně jasná, hlavně vzhledem ke kontroverzním názorům na indikace, léčebná doporučení, které autor uvedl v předkládané studii a ověřil je objektivním zhodnocením kvality života. Volbu tématu doktorandské práce hodnotí proto oponent jako významnou a zdařilou, protože práce svými poznatky a závěry nesporně přispívá k řešení dosud nerozhodnutých vědeckých, klinických a vzdělávacích problémů spojených s indikačními možnostmi dentální implantologie.

b) Cíle disertace:

Oponent může konstatovat, že hypotéza a cíle práce, tj. objektivně zhodnotit a zjistit, zda ošetření pomocí dentálních implantátů zlepšuje kvalitu života pacienta vztahenou k orálnímu zdraví, byly splněny. V českém písemnictví nebyla dosud takto pojatá studie realizována a publikována.

c) Metodika zpracování studie:

Řešení studie probíhala na podkladě vyhodnocení 97 dotazníků vyplněných pacienty (40 mužů, 57 žen, průměrný věk sledované skupiny činil 47 let), hodnoceno byla celkem 297 implantátů.

K metodice členění souboru nemá oponent zásadních připomínek, členění skupiny zkoumaných pacientů do jednotlivých skupin je přehledné, četnost sledovaných pacientů v jednotlivých skupinách je za statistického hlediska hraniční, význam souboru získá na další kvalitě po jeho rozšíření o další pacienty, z pohledu klinika by byla zajímavá studie, kdy implantáty budou aplikovány u skupin pacientů se zdravotními komorbiditami případně u skupiny pacientů medicínsky kompromitovaných. Na tomto místě lze konstatovat, že práce je velmi pečlivě a přehledně zpracována, závěry vyvozené ze zpracovaných dotazníků a studie jsou jasné, práce je vhodně doplněna tabulkami a grafy, je sepsána velmi dobrou, spisovnou češtinou, překlepy jsem v práci našel jenom ojediněle, v několika případech. Zcela zvláštního ocenění oponenta si zaslouží barevná obrazová dokumentace z prováděných operačních výkonů. S nadšeným obdivem přijímá klinik statistický oddíl práce, originální a pozoruhodný je i „Dotazník kvality života pacientů s dentálními implantáty“, podle kterého byla statistická studie zpracována. Stručné poznámky uváděné u jednotlivých tabulek a grafů vhodně přispívají k pochopení zkoumané problematiky a umocňují celkovou kvalitu studie.

d) Výsledky studie:

Z uvedených závěrů jasně vyplývá význam a přínos z hodnocení kvality života vztahené k orálnímu zdraví u pacientů, kterým byly aplikovány dentální implantáty. Autor na vysoké metodické úrovni splnil vytčené cíle studie, provedl podrobnou analýzu souboru, který utřídil, statisticky zpracoval řadu parametrů, které se vztahují k estetickému i funkčnímu hodnocení kvality orálního zdraví (hodnocena je např. kvalita ukusování a rozměňování potravy, vnímání chutí, kvalita konzumace jídla ve veřejných zařízeních, omezení ve složení a množství jídla, hodnotí kvalitu verbální komunikace, estetickou hodnotu vzhledu atd.). K hodnocení získaných údajů použil adekvátní metodiky statistického

zpracování. V diskuzi a závěrech studie přehledným a stručným způsobem uvedl doporučení pro praxi v diagnostických a terapeutických postupech řešení defektů chrupu a jejich náhrad dentálními implantáty.

Dotazy oponenta:

1) V klinickém oddílu studie je zmíněna mimo jiné kvalita kosti, její denzita, jako jedna z podmínek úspěšnosti implantace. Setkal se autor při studiu literárních pramenů s informací o denzitě kostí splachnokrania, resp. jakým způsobem doporučuje hodnotit z klinického hlediska kvalitu kostního substrátu?

2) Jaká je výtěžnost hodnocení OPG snímku při indikacích lokality umístění dentálních implantátů v porovnání s přehlednějším zobrazením anatomické oblasti implantace pomocí 3D CT vyšetření v běžné praxi?

3) Jaké jsou recentní dlouhodobé zkušenosti s augmentačními operacemi s využitím neresorbovatelných či resorbovatelných biomateriálů, případně i metod řízené tkáňové regenerace v dentální implantologii? K jakým posunům v indikacích dochází s ohledem na využívání dentálních implantátů u medicínsky kompromitovaných pacientů (diabetici, pacienti s osteoporózou, pacienti s různými imunodefekty a pacienti imunosuprimovaní, možnosti implantace u pacientů po prodělané radioterapii, pacienti léčení bisfosfonáty apod.) ?

e) Význam studie pro společenskou praxi nebo další rozvoj vědy:

Předložená studie je velmi kvalitním studijním materiálem, který přináší řadu nových, objektivních poznatků z oblasti dentální implantologie, především z oblasti estetického a funkčního benefitu spojeného s náhradou různých defektů chrupu. Poznatky uváděné v závěrech práce, rovněž i uváděná doporučení vzhledem k praxi jsou inspirativním materiálem, aktuálně poslouží praktickým zubním lékařům při stanovení indikací. Zpracování tématu je v domácím písemnictví ojedinělé a originální, z odborného hlediska je řešená problematika aktuální a pro obecnou praxi přínosná.

f) Závěr:

Autor zvolil jako odborné téma svojí postgraduální práce vysoce aktuální problematiku, práci zpracoval velice pečlivě, přehledně, s četnými detaily a doporučeními v indikacích řešení defektů chrupu dentálními implantáty s akcentací zhodnocení kvality života a orálního zdraví po implantaci.

Autor svojí předloženou studií přesvědčil, že bezpečně ovládá vědecké metody zpracování odborného tématu, je nepochybně schopen samostatné vědecké práce a přinesl nové poznatky a praktická doporučení, která mají vztah k naléhavému odbornému tématu současné stomatologie.

Práce předložená kolegou MUDr. Pavlem Křížem splňuje podmínky § 47 Vysokoškolského zákona č.111/98 Sb., doporučuji proto tuto práci k obhajobě a na základě úspěšné obhajoby aby byl jmenovanému udělen akademický titul doktor ve zkratce Ph.D.

V Praze, dne 6.ledna 2012


Prof.MUDr.Jiří Mazánek, DrSc.